

Obsah

Úvod	9
1 Komunikace v ošetrovatelství	11
Renáta Zeleníková	
1.1 Definice komunikace	12
1.2 Faktory ovlivňující komunikaci	14
1.3 Význam a cíl komunikace	15
1.4 Komunikační model/proces komunikace	15
1.5 Úrovně komunikace	18
1.6 Typy komunikace	20
1.7 Verbální komunikace	20
1.7.1 Rozhovor	24
1.8 Neverbální komunikace	28
1.9 Terapeutická komunikace	40
1.10 Komunikace s vybranými skupinami pacientů	52
1.11 Komunikace s pacienty s postižením	61
2 Etika v ošetrovatelství	69
Radka Bužgová	
2.1 Historický vývoj etických principů v péči o člověka	70
2.1.1 Hippokratova přísaha	70
2.1.2 Křesťansko-židovská tradice	71
2.2 Současné etické principy ve zdravotnictví	73
2.2.1 Současné etické principy prvního řádu	73
2.2.2 Současné etické principy druhého řádu	76
2.3 Teorie ošetrovatelské etiky	76
2.3.1 Charakteristika ošetrovatelské etiky	77
2.3.2 Úkoly a cíle ošetrovatelské etiky	77
2.3.3 Pojetí základních pojmů	78
2.4 Etické aspekty při ošetrování nemocných	79
2.5 Etické kodexy v ošetrovatelství	82
2.5.1 Mezinárodní etické kodexy	82
2.5.2 České etické kodexy	83
2.6 Právní normy v ošetrovatelské etice	85
2.6.1 Zachovávaní povinné mlčenlivosti	85
2.6.2 Poskytování informací	86

3	Člověk, jeho motivace a potřeby	88
	Lucie Sikorová	
3.1	Třídění potřeb	89
3.2	Faktory motivace	95
3.3	Uspokojení potřeb	96
3.3.1	Faktory ovlivňující uspokojování potřeb	98
3.4	Potřeby dítěte	99
3.5	Potřeby v ošetrovatelství	103
3.5.1	Potřeby v ošetrovatelském procesu	104
4	Paliativní péče	106
	Radka Bužgová	
4.1	Vymezení paliativní péče	106
4.1.1	Principy a cíle paliativní péče	107
4.2	Koncepce paliativní péče v ČR	108
4.2.1	Dělení paliativní péče	108
4.3	Potřeby pacientů v paliativní péči	110
4.3.1	Fyziologické potřeby	111
4.3.2	Potřeby jistoty a bezpečí	112
4.3.3	Afektivní potřeby, potřeba lásky	113
4.3.4	Potřeba sebeúcty a seberealizace	113
4.4	Hodnocení symptomů v paliativní péči	113
4.4.1	Bolest a její zvládání	115
4.5	Psychosociální aspekty v paliativní péči	116
4.5.1	Psychická reakce nemocného na nemoc	116
4.5.2	Poslední dny a týdny života	118
4.5.3	Psychosociální podpora	118
4.5.4	Sociální péče	119
4.6	Duchovní (spirituální) péče	120
4.6.1	Duchovní potřeby umírajícího pacienta	120
4.6.2	Duchovní péče v závěru života	121
4.7	Etické aspekty paliativní péče	122
4.7.1	Problematika eutanazie	123
4.7.2	Práva umírajících	124
4.8	Práce s příbuznými, truchlení	125
4.8.1	Péče o rodinu v průběhu nemoci	126
4.8.2	Pomoc rodině v období zármutku a truchlení	126

5	Transkulturní ošetřovatelství	129
	Renáta Zeleníková, Yvetta Vrublová	
5.1	Vznik, vývoj a základní charakteristika transkulturního ošetřovatelství	129
5.2	Organizace podporující rozvoj transkulturního ošetřovatelství	135
5.3	Kultura	136
5.4	Cizinci v České republice	137
	5.4.1 Poskytování zdravotní péče cizincům	139
	5.4.2 Doporučení pro komunikaci s pacienty z jiné kultury	140
5.5	Ukrajinci v ČR	142
5.6	Slováci v ČR	146
5.7	Vietnamci v ČR	152
5.8	Poláci v ČR	156
5.9	Mongolci v ČR	161
5.10	Korejci v ČR	162
5.11	Romové v ČR	163
6	Výchova ke zdraví	167
	Yvetta Vrublová	
6.1	Příjem potravy	169
	6.1.1 Nadváha a obezita	170
	6.1.2 Poruchy příjmu potravy	171
6.2	Pohybová aktivita	173
6.3	Návykové látky	175
	6.3.1 Kouření jako závislost	175
	6.3.2 Alkohol	175
	6.3.3 Nelegální drogy	176
	6.3.4 Postup v případě podezření na zneužívání omamných psychotropních látek	180
6.4	Patologické hráčství	180
	6.4.1 Návykové chování ve vztahu k počítačům	181
6.5	Výchova ke zdravému sexuálnímu životu	182
	6.5.1 Teorie sexuální výchovy	183
	6.5.2 Antikoncepce	185
	6.5.3 Prevence přenosu pohlavních chorob	190
6.6	Prevence úrazů	191

6.7	Stres	192
6.7.1	Základní termíny	193
6.7.2	Projevy stresu	194
6.7.3	Metody ke zmírnění a prevenci stresu	196
	Seznam bibliografických zdrojů	198
	Slovníček pojmů	213
	Přílohy	215
	Příloha č. 1 – Práva pacientů	215
	Příloha č. 2 – Charta práv hospitalizovaných dětí	216
	Příloha č. 3 – Kodex všeobecných sester	217
	Rejstřík	219
	Souhrn	222
	Summary	223